

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ทาริอกรณัผู้รับเบัยหวัตบ้านาญเข้าทำงานในราชการส่วนท้องถิ่น

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๕/๐๗๑๒๓ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมบัญชีกลางมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้และการตีความมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบัยหวัตบ้านาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่บัญญัติให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบัยหวัตหรือบ้านาญจะไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ. ถ้าเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการหรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงานสังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีผู้รับบ้านาญและมีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ทางกองทัพบก ประกอบด้วย (๑) ร.ต. สุภาสิทธิ์ ทองสุข และ (๒) พ.ต. ณรงค์ พลเดช ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองแก้ว และ (๓) จ.อ. สุภัทร ศิลารัตนชัย ได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลคลองใหญ่ จึงหาหรือว่าผู้รับบ้านาญซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกเทศมนตรีจะยังมีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบัยหวัตบ้านาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อไปหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมบัญชีกลาง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล^๑ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๖๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑มาตรา ๔๕ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ค่าตอบแทนเป็นเงินค่าตอบแทนรายเดือน^๒ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินค่าตอบแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗ สำหรับตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี^๓ ในรูปแบบการบริหารงานในเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี^๔ และได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินค่าตอบแทนรายเดือน^๕ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินเดือน เงินค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งรอง

^๒มาตรา ๘๖ เงินค่าตอบแทนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

^๓มาตรา ๔๘ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสองคน ในกรณีเทศบาลเมืองให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสามคน และในกรณีเทศบาลนครให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินห้าคน

“มาตรา ๔๘ โสฬส รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

(๒) นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(๓) ตาย

(๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ นว

(๖) กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๘ จตุทศ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตาม

มาตรา ๗๓

ให้นำความใน (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๔๘ จตุวิสติ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรีรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ประธานสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมกรรมการสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗

ในขณะที่พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้เงินช่วยเหลือแก่ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญเพิ่มขึ้นจากเงินบำนาญที่ได้รับอยู่เดิมในรูปเงินช่วยค่าครองชีพเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะค่าครองชีพ โดยเรียกว่า “เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือ ช.ค.บ.” และเพื่อให้ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญได้รับประโยชน์ซ้ำซ้อนกันจึงบัญญัติเรื่องการยกเว้นการได้รับ ช.ค.บ. ไว้ในมาตรา ๕^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ. ถ้าเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการ หรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงาน สังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการ หรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงานทำให้มีสิทธิได้รับเงินเดือน และสิทธิประโยชน์อื่นๆ ตามกฎหมาย หรือระเบียบต่าง ๆ ที่รัฐให้ความช่วยเหลือเรื่องค่าครองชีพอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการที่ผู้รับบำนาญเข้าดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกเทศมนตรีจะเป็นการเข้าทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ซึ่งมีสถานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่น แต่ด้วยลักษณะตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งมาจากการเลือกตั้งและแต่งตั้งจากผู้ได้รับการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด และได้รับเงินค่าตอบแทนรายเดือนตามสัดส่วนรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล แล้วแต่กรณี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกเทศมนตรีจึงไม่ใช่บุคลากรที่ปฏิบัติงานหรือราชการประจำเหมือนกับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล หรือพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ การยกเว้นการได้รับ ช.ค.บ. ของผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญฯ จึงต้องพิจารณาลักษณะตำแหน่งที่ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการ หรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงานในราชการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

เมื่อกรณีของบุคคลตามข้อหาหรือซึ่งประกอบด้วย (๑) ร.ต. สุกาสีทธิ ทองสุข และ (๒) พ.ต. ณรงค์ พลเดช ผู้รับบำนาญซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ (๓) จ.อ. สุภัทร ศิลารัตนชัย ผู้รับบำนาญซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกเทศมนตรี เป็นการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการ

^๖มาตรา ๕ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ ไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ. ตามมาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ ถ้าเข้ารับราชการหรือกลับเข้ารับราชการหรือเข้าทำงานหรือกลับเข้าทำงานสังกัดราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น

นายกเทศมนตรีซึ่งไม่ใช่งานหรือราชการประจำ แม้จะเป็นการเข้าทำงานในสังกัดราชการส่วนท้องถิ่นก็ไม่ทำให้เสียสิทธิการได้รับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๓